

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

Кафедра тактико-спеціальної підготовки

ПОГОДЖЕНО:

Начальник кафедри,
кандидат юридичних наук
полковник внутрішньої служби
Боднар І.В.

«___»_____2019 р.

СИЛАБУС

**навчального курсу «Виконавче провадження»
зі спеціальності 081 «Право»
форма навчання: денна**

РОЗРОБНИК:

викладач кафедри,
кандидат юридичних наук

Кузнецов О.О. _____

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри

Протокол № __ від «__»_____2019 р.

Кредити та кількість годин: 4 кредити ECTS; години: 30 лекційних, 30 семінарських та 60 самостійна робота.

Чернігів – 2019

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

Кафедра тактико-спеціальної підготовки

СИЛАБУС

**навчального курсу «Виконавче провадження»
зі спеціальності 081 «Право»
форма навчання: денна**

Кредити та кількість годин: 4 кредити ECTS; години: 30 лекційних, 30 семінарських та 60 самостійна робота.

Чернігів – 2019

Анотація курсу

«Виконавче провадження» як навчальна дисципліна входить до комплексу навчальних дисциплін, які складають фундамент фахової підготовки майбутнього юриста.

Навчальний план по цій дисципліні передбачає, що студенти розуміють сутність основних правових явищ, значення основних правових категорій, володіють в достатній мірі науковими методами пізнання правової дійсності та здатні творчо засвоїти учбовий матеріал по названому курсу.

Мета

Метою даної дисципліни є вивчення організації та процесуальної форми здійснення виконавчого провадження.

Завданнями є: засвоєння студентами поняття та сутності інституту виконавчого провадження, нормативних джерел, що регулюють організацію та діяльність судів з прийняття судових рішень, організацію та діяльність державної виконавчої служби, порядок та процедуру здійснення виконавчого провадження в Україні; формування у студентів уявлення про правовий статус державної виконавчої служби, її завдання та принципи діяльності; формування у студентів уявлення про правовий статус державного виконавця, його права, обов'язки, межі відповідальності; набуття навиків у складанні процесуальних документів на стадії виконавчого провадження; вивчення загальних засад застосування заходів примусового виконання; ознайомлення з особливостями звернення стягнення на окремі види майна, в тому числі на доходи фізичної особи, виконання рішень у немайнових справах, виконання рішень з іноземним елементом; аналіз проблем та перспектив вдосконалення й реформування інституту виконавчого провадження; формування навичок практичного застосування положень нормативно-правових актів щодо гарантій захисту прав учасників виконавчого провадження; підвищення правової культури студентів, необхідної для ефективного здійснення майбутньої професійної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: норми чинного законодавства, які регулюють порядок виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб); міжнародно-правові акти у цій сфері; організаційну структуру органів державної виконавчої служби, правовий статус державного виконавця, сторін та інших учасників виконавчого провадження; поняття, стадії виконавчого провадження та їх характеристику, порядок вчинення виконавчих дій; зміст виконавчих документів та процедури їх виконання; порядок застосування заходів примусового виконання рішення; правильне складання необхідних процесуальних документів з питань виконавчого провадження;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти: визначити суб'єктивний склад виконавчого провадження; з'ясувати процесуальні особливості діяльності кожного із учасників виконавчого провадження; застосовувати норми виконавчого провадження при вирішенні

питань; відмежовувати особливості звернення стягнення на те чи інше майно боржника (наприклад, звернення стягнення на кошти та інше майно боржника, на кошти боржника в іноземній валюті, на майно боржника, що перебуває в інших осіб, на заставлене майно та ін.); застосовувати сучасні методи дослідження й аналізу обов'язкових елементів і етапів виконання рішень суду, а також методичні прийоми їх здійснення, у тому числі під час проведення і використання спеціального моніторингу судових рішень України, Європейського Суду з прав людини, актів законодавства та міжнародних договорів України; визначити відповідність нормам чинного законодавства діяльність учасників виконавчого провадження.

Організація навчання Тематичний план

№ п/п	Найменування розділів та тем	Всього	Лекції	С. з.	П. з.	Сам. роб.	Індив. роб.
1.	Виконавче провадження у структурі судочинства	12	4	4		2	2
2.	Загальні правила виконавчого провадження	14	4	4		3	3
3.	Окремі виконавчі дії	20	6	6		4	4
4.	Поворот виконання та судовий контроль за виконанням судових рішень.	12	4	4		2	2
5.	Пізнання та виконання рішень іноземних судів	16	6	6		2	2
6.	Визнання та виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу	16	6	6		2	2
	Всього за 7 семестр	120	30	30	0	15	15

Завдання до семінарських занять

Семінарські заняття

Готуючись до семінарського заняття Ви маєте підготувати конспект питань, що містяться в плані відповідної теми. Наявність конспекту всіх (!) питань та ваша присутність на занятті є запорукою успішної роботи та отримання балів (їх кількість залежить від вашої активності та якості підготовки). Відсутність конспекту або неповний конспект, навіть за умови вашої присутності на семінарі, оцінюється в 0 балів.

Завдання до семінарських занять

Тема 1. ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ У СТРУКТУРІ СУДОЧИНСТВА

1. Поняття виконавчого провадження.
2. Предмет і метод виконавчого провадження.
3. Виконання рішення як стадія юрисдикційної діяльності. Види та способи.
4. Органи виконання. Виконавче провадження.
5. Поняття виконавчого провадження. Предмет і метод виконавчого провадження. Джерела виконавчого провадження.
6. Поняття принципів виконавчого провадження. Система та класифікація принципів виконавчого провадження. Правові гарантії реалізації принципів виконавчого провадження.
7. Рішення судових та інших органів (посадових осіб) як підстави виконання.
8. Виконавчий документ. Видача дубліката виконавчого документа.
9. Процесуальні строки.

Рекомендована література: основна (3,4,5), додаткова(6,8).

Тема 2. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ.

1. Стадії виконавчого провадження: поняття, значення, загальна характеристика.
2. Відкриття виконавчого провадження: поняття та значення, процесуальне оформлення. Відмова у відкритті виконавчого провадження.
3. Добровільне виконання рішення. Примусове виконання рішення.
4. Заходи примусового виконання рішення: поняття, види, загальна характеристика. Виконавчі витрати. Виконавчий збір.
5. Витрати, пов'язані із виконанням рішення. Черговість задоволення вимог стягувачів.
6. Закінчення виконавчого провадження: поняття, підстави, наслідки. Ускладнення у ході виконавчого провадження.

7. Зупинення виконавчого провадження.
  8. Поворот виконання. Відновлення виконавчого провадження.
- Рекомендована література: основна (1,3, 4), додаткова(6,7,8).

Тема 3 ОКРЕМІ ВИКОНАВЧІ ДІЇ.

1. Поняття майна.
2. Стягнення за виконавчими документами.
3. Готівкові кошти, виявлені у боржника, вилучаються.
4. Звернення стягнення на належні боржнику від інших осіб грошові кошти.
5. Стягнення на майно боржника.
6. Арешт майна.
7. Конфіскація майна.
8. Реалізація конфіскованого майна.
9. Звернення стягнення на майно боржника.
10. Примусове звернення стягнення.
11. Прилюдні торги.
12. Звернення стягнення на окремі види майна.
13. Санація.
14. Ліквідація.

Рекомендована література: основна (1,2,3,4,5), додаткова(9,10).

Тема 4. ПОВОРОТ ВИКОНАННЯ ТА СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ.

1. Оскарження дій посадових осіб державної виконавця та інших посадових осіб Державної виконавчої служби України.
2. Захист стягувача у виконавчому провадженні.
3. Цивільно-правова відповідальність у виконавчому провадженні.
4. Адміністративна відповідальність у виконавчому провадженні.
5. Кримінальна відповідальність за порушення порядку виконання рішень.
6. Контроль, перевірка виконавчого провадження.
7. Нагляд у виконавчому провадженні.

Рекомендована література: основна (1,2,3,4,5), додаткова(9,10).

Тема 5. ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ

1. Поняття й умови визнання та виконання рішень іноземних судів.
2. Екзекватура як судова процедура.
3. Взаємність у рішеннях іноземних судів.
4. Визнання та звернення до виконання рішення іноземного суду, що підлягає примусовому виконанню.
5. Визнання рішення іноземного суду, що не підлягає примусовому виконанню.

Рекомендована література: основна (1,2,3,4,5), додаткова(6,7,8).

Тема 6. ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ

1. Характеристика міжнародного комерційного арбітражу.
  2. Роль міжнародного комерційного арбітражу у розгляді зовнішньополітичних спорів.
  3. Найбільш популярні арбітражні центри з розгляду зовнішньополітичних спорів.
  4. Національні та міжнародно-правові джерела регламентують міжнародний комерційний арбітраж.
  5. Характеристика модельних правил у сфері міжнародного комерційного арбітражу.
  6. Юрисдикція міжнародного комерційного арбітражу.
  7. Порядок розгляду спорів міжнародним комерційним арбітражем.
  8. Визнання та приведення до виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу
- Рекомендована література: основна (,2,3,4), додаткова(7,8,10).

Завдання для самостійної роботи

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу. Для виконання завдань самостійної роботи вам необхідно зробити конспект нижчезазначених питань. Кожне питання має бути ґрунтовно висвітлене в обсязі не менше двох сторінок рукописного тексту.

Тематика:

1. Виконавче провадження у структурі судочинства
2. Загальні правила виконавчого провадження.
3. Окремі виконавчі дії.
4. Поворот виконання та судовий контроль за виконанням судових рішень.
5. Визнання та виконання рішень іноземних судів
6. Визнання та виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються у вигляді рукописного есе обсягом до 5 сторінок за темою яка обирається з нижченаведеного переліку або індивідуальною темою погодженою з викладачем. При написанні есе доцільним буде скористатись порадами за посиланням: <https://zno.if.ua/?p=985>

Тематика есе:

1. Загальна характеристика виконавчого провадження.
2. Органі и посадові особи, які здійснюють примусове виконання рішень.
3. Заходи примусового виконання рішень.
4. Гарантії прав громадян и юридичних осіб у виконавчому провадженні.
5. Контроль за законністю виконавчого провадження.
6. Учасники виконавчого провадження та особи, які залучаються до проведення виконавчих дій.
7. Права та обов'язки стягувача, боржника та інших осіб у виконавчому провадженні.
8. Представництво стягувача та боржника у виконавчому провадженні.
9. Особи, які не можуть бути представниками у виконавчому провадженні.
10. Участь у виконавчому провадженні експерта або спеціаліста.
11. Участь у виконавчому провадженні перекладача.
12. Залучення понятих до провадження виконавчих дій.
13. Відводи державного виконавця, експерта, спеціаліста, перекладача.
14. Відкриття виконавчого провадження.
15. Вимоги до виконавчого документа.
16. Місце виконання рішення.
17. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання.
18. Переривання строку давності і пред'явлення виконавчого документа до виконання.
19. Поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання.
20. Прийняття виконавчого документа до виконання.
21. Строки здійснення виконавчого провадження.
22. Відмова у відкритті виконавчого провадження.
23. Добровільне виконання рішень.
24. Час провадження виконавчих дій.
25. Відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення.
26. Обов'язкове та факультативне зупинення виконавчого провадження.
27. Закінчення виконавчого провадження.
28. Оголошення розшуку.
29. Виконавчий збір.
30. Порядок звернення стягнення на грошові кошти та інше майно боржника.
31. Порядок звернення стягнення на майно боржника при обчисленні боргу у гривнях або іноземній валюті.
32. Звернення стягнення на заставлене майно.

33. майно, на яке не може бути звернено стягнення.
34. Арешт на вилучення майна боржника, його зберігання та звільнення з-під арешту.
35. Оцінка майна боржника.
36. Реалізація майна, на яке звернено стягнення.
37. Звернення стягнення на будинок, квартиру, приміщення, земельну ділянку.
38. Звернення стягнення на грошові кошти юридичної особи.
39. Звернення стягнення на інше майно юридичної особи.
40. Підготовка та проведення прелюдних торгів по реалізації нерухомого майна юридичної особи.
41. Умови звернення стягування на заробітну плату та інші доходи боржника.
42. Виконання рішення про поновлення на роботі.
43. Виконання рішення про відібрання дитини.
44. Виконання рішення про виселення боржника.
45. Виконання рішення про вселення стягувача.
46. Виконання рішень про примусовий обмін.
47. Поворот виконання судових рішень.
48. Оскарження дій посадових осіб Державної виконавчої служби.

Порядок оцінювання

Оцінювання ваших досягнень відбувається за системою відображеною в Таблиці 1

Таблиця 1

№ теми	Назви розділів і тем	Кількість годин				
		Всього	у тому числі			
			Лекцій	Семінарські заняття	Практичні заняття	Інше
1.	Виконавче провадження у структурі судочинства	8	3	5		
2.	Загальні правила виконавчого провадження	8	3	5		
3.	Окремі виконавчі дії	8	3	5		
4.	Поворот виконання та судовий контроль за виконанням судових рішень.	8	3	5		

5.	Пізнання та виконання рішень іноземних судів	8	3	5		
6.	Візнання та виконання рішень міжнародного комерційного арбітражу	8	3	5		
	Усього годин	53	18	35		
	Виконання завдань для самостійної роботи на написання есе	8 балів				
	Екзамен	40 балів				
	Всього	100 балів				

За ведення конспекту лекцій нараховується 3 бала за кожну тему, що повністю відображена у вашому конспекті. Самостійна робота оцінюється викладачем з розрахунку 1 бал за повністю висвітлених в конспекті питання з вищенаведеного списку за темою лекції. Таким чином, за роботу на лекціях ви можете отримати до 18 балів. Нагадуємо, що під час лекцій та інших занять не припустимо відволікатись розмовами, користуватись мобільними телефонами та іншими гаджетами, порушувати дисципліну в будь який інший спосіб. Запізнення на лекцію так само не припустимі, викладач залишає за собою право не допустити до заняття студента, що порушує дисципліну або запізнюється. Поважайте працю викладача, ваших товаришів по навчанню та себе – дотримуйтесь дисципліни під час освітнього процесу. Ці ж самі правила поведінки поширюються й на інші форми занять (семінари, практичні). Користування гаджетами для доступу до мережі Інтернет припустиме лише під час семінарських/практичних занять за вказівкою чи дозволом викладача. Пропущені лекції слід відпрацювати переписавши конспект та продемонструвавши його викладачу, при цьому слід бути готовим відповісти на його питання за змістом лекції.

Робота на семінарах оцінюється за наступними критеріями:

- ваша присутність та повний конспект семінарських питань забезпечують вам 1 бал;
- для того аби отримати ще один бал слід брати участь в опрацюванні семінарських питань (доповнення, відповідь на питання викладача, висловлення своєї обґрунтованої точки зору під час обговорення проблемних питань);
- виступ із доповіддю на питання за планом семінарського завдання може принести вам ще два бала за умови, що відповідь буде змістовною та відповідати плановому питанню;

- якщо, при виступі, ви проявите ґрунтовну підготовку, висловіте власну точку зору щодо висвітлюваної проблеми й підкріпите її аргументацією, правильно відповісте на уточнюючі питання викладача то можете отримати ще 2 бала.

Таким чином ваша участь в роботі семінару може принести вам до 5 балів за одне заняття. Пропущений семінар відпрацьовується написанням конспекту всіх питань з плану заняття та відповідями на питання викладача за змістом семінару під час відпрацювання.

Кожен слухач (студент) має до кінця семестру написати та надати викладачу есе на тематику з запропонованого переліку або за власною темою узгодженою з викладачем. Успішне виконання цього завдання оцінюється в 10 балів. При цьому оцінка відбувається узагальненням балів за 5 критеріями: 1) грамотність та оформлення – 1 бала; 2) відповідність змісту темі – 2 бала; 3) структурна логічність – 2 бала; 4) аргументованість висновків – 2 бала; 5) оригінальність роботи та культура посилань на джерела – 1 бал.

Підсумковий контроль з дисципліни відбувається у вигляді усного заліку на якому ви можете отримати до 40 балів в залежності від повноти та обґрунтованості ваших відповідей. На заліку викладач задає вам 2 питання з переліку наведеного нижче. Якщо під час проходження курсу ви набрали 60 балів то маєте право не здавати залік вдовольнившись підсумковою оцінкою відповідно до кількості набраних балів. Схема переведення балів у підсумкову оцінку наведена в Таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Питання до Екзамену

1. Загальна характеристика виконавчого провадження.
2. Органі и посадові особи, які здійснюють примусове виконання рішень.
3. Заходи примусового виконання рішень.
4. Гарантії прав громадян и юридичних осіб у виконавчому провадженні.
5. Контроль за законністю виконавчого провадження.
6. Учасники виконавчого провадження та особи, які залучаються до проведення виконавчих дій.
7. Права та обов'язки стягувача, боржника та інших осіб у виконавчому провадженні.
8. Представництво стягувача та боржника у виконавчому провадженні.
9. особи, які не можуть бути представниками у виконавчому провадженні.
10. Участь у виконавчому провадженні експерта або спеціаліста.
11. Участь у виконавчому провадженні перекладача.
12. Залучення понятих до провадження виконавчих дій.
13. Відводи державного виконавця, експерта, спеціаліста, перекладача.
14. Відкриття виконавчого провадження.
15. Вимоги до виконавчого документа.
16. Місце виконання рішення.
17. Строки пред'явлення виконавчих документів до виконання.
18. Переривання строку давності і пред'явлення виконавчого документа до виконання.
19. Поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання.
20. Прийняття виконавчого документа до виконання.
21. Строки здійснення виконавчого провадження.
22. Відмова у відкритті виконавчого провадження.
23. Добровільне виконання рішень.
24. Час провадження виконавчих дій.
25. Відстрочка або розстрочка виконання, встановлення чи зміна способу і порядку виконання рішення.
26. Обов'язкове та факультативне зупинення виконавчого провадження.
27. Закінчення виконавчого провадження.
28. Оголошення розшуку.
29. Виконавчий збір.
30. Порядок звернення стягнення на грошові кошти та інше майно боржника.
31. Порядок звернення стягнення на майно боржника при обчисленні боргу у гривнях або іноземній валюті.
32. Звернення стягнення на заставлене майно.
33. майно, на яке не може бути звернено стягнення.
34. Арешт на вилучення майна боржника, його зберігання та звільнення з-під арешту.
35. Оцінка майна боржника.

36. Реалізація майна, на яке звернено стягнення.
37. Звернення стягнення на будинок, квартиру, приміщення, земельну ділянку.
37. Звернення стягнення на грошові кошти юридичної особи.
38. Звернення стягнення на інше майно юридичної особи.
39. Підготовка та проведення прелюдних торгів по реалізації нерухомого майна юридичної особи.
40. Умови звернення стягування на заробітну плату та інші доходи боржника.
41. Виконання рішення про поновлення на роботі.
42. Виконання рішення про відібрання дитини.
43. Виконання рішення про виселення боржника.
44. Виконання рішення про вселення стягувача.
45. Виконання рішень про примусовий обмін.
46. Поворот виконання судових рішень.
47. Оскарження дій посадових осіб Державної виконавчої служби.

Політика академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших курсантів (студентів, слухачів);
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань курсантів (студентів, слухачів).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна література:

1. Акулова М.Ю., Масюк В.В. Виконавче провадження у схемах і таблицях: навчальний посібник. Харків: Право, 2017. 126 с.
2. Галуцько В.В., Журавльов Д.В., Чижмарь К.І. та ін. Науково-практичний коментар Закону України «Про виконавче провадження»: практичний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 432 с.
3. Гетманцев О.В., Кройтор В.А., Ясинок М.М. та ін. Закон України «Про виконавче провадження», Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів»: науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2019. 504 с.
4. Гусаров К.В., Сібілов Д.М. Виконавче провадження: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Харків: Право, 2019. 124 с.

5. Комаров В.В., Баранкова В.В., Бігун В.А. та ін.. Виконавче провадження: посібник. Харків: 2014. 717 с. 2014

Допоміжна література:

6. Білоусов Ю.В. Виконавче провадження: авч. посіб. Київ: Прецедент, 2005. 192 с.

7. Виконавче провадження: законодавство: судова практика. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 384 с.

8. Комаров В. В. та ін. Виконавче провадження: навч.-практ. посіб. Харків: Право, 2014. 703 с.

9. Бущенко Є.П. Законодавство України про виконавче провадження. Харків: ТОВ "Одісей", 2008 рік. 328 с.

10. Білоусов Ю.В.. Цивільний процес: навчальний посібник. Київ: Наукова думка; Прецедент, 2005. 293 с.

11. Теліпко В.Е. Науково-практичний коментар Законів України «Про виконавче провадження», «Про державну виконавчу службу», «Про виконання рішень та застосування практики Європейського Суду з прав людини» Київ: Центр учбової літератури, 2011. 616 с.